

چرا ظرف مرا بشکست لیلی؟

سنت ابتلا و امتحان الهی

نویسنده:

معصومه حاجی حسینی آرانی

www.ketab.ir

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	:	حاجی حسینی آرائی، معصومه، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	:	چرا ظرف مرا بشکست لیلی؟ سنت ابتلا و امتحان الهی
مشخصات نشر	:	رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	:	۱۰۹ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	:	۹ - ۷۴ - ۴۸۷۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیفا
موضوع	:	امتحان الهی - جنبه‌های قرآنی
موضوع	:	Ordeal - Qur'anic teaching
موضوع	:	امتحان الهی - احادیث
موضوع	:	Ordeal - Hadiths
رده‌بندی کنگره	:	BP۲۲۵
رده‌بندی دیویی	:	۲۹۷/۴۶۴
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۹۸۸۱۳۳۷

چرا ظرف مرا بشکست لیلی؟

عنوان: چرا ظرف مرا بشکست لیلی؟ - سنت ابتلا و امتحان الهی

نویسنده: معصومه حاجی حسینی آرائی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۹ - ۷۴ - ۴۸۷۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۴۹۷

۱۳۰۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، پلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۳۶۶۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	پیشگفتار
۵	مقدمه

فصل اول: تعاریف مربوط به ابتلا

۷	تعریف واژه‌های قرآنی مربوط به ابتلا
۹	ابتلا
۱۰	بلاء
۱۲	امتحان
۱۲	فتنه
۱۴	تمحیص

فصل دوم: فلسفه امتحان و بلا

۱۷	فلسفه امتحان و بلا
۱۷	تمییز خوبان از بدان
۲۱	افزایش درجات قرب و معرفت
۲۶	تذکر و بیداری انسان
۲۹	مجازات
۳۲	مصلحت مؤمن
۳۶	تکامل انسان
۳۹	عمومیت ابتلا

فصل سوم: شیوه‌های امتحان و بلاء

۴۳	صدقه قبل از نجوی با پیامبر
۴۵	سحر
۴۷	تفاوت و اختلافات میان انسانها

۴۹	شیطان و القائنات شیطانی
۵۳	اختلاف در شرایع
۵۵	مثل به چیزهای سخیف در قرآن
۵۸	وفاء به عهد
۶۱	جهاد
۶۳	جنگ احد
۶۴	غزوه حمراءالاسد
۶۶	جنگ احزاب
۶۸	تحويل قبله
۷۱	انبیا
۷۳	توضیح عبارات
۷۴	اموال و انفس
۷۶	ترس و گرسنگی
۷۷	نقص ثمرات و حبس برکات
۷۸	بیماری و سختی‌های مرگ

فصل چهارم: آثار امتحان و بلاء

۸۱	شکوفایی استعدادها
۸۶	هشدار و توجه کردن
۸۹	کاهش دلبستگی و محبت به دنیا
۹۲	از بین رفتن غرور و تکبر
۹۴	ایجاد روحیه مقاوم
۹۶	زدودن گناهان
۱۰۱	تمیز خوبان از بدان
۱۰۵	نتیجه
۱۰۷	فهرست منابع

پیشگفتار

این کتاب به بررسی ابتلا از دیدگاه آیات و روایات می‌پردازد. در حال حاضر یکی از مشغولیات اساسی ذهنی افراد جامعه، ایجاد رخدادهای ناگوار و حتی ناگهانی است و به دلیل اینکه علت به وجود آمدن این رخدادهای ناگهانی می‌دانند که در طول زندگی انجام داده‌اند به راحتی نمی‌توانند به علت اساسی به وجود آمدن آنها که همانا سنت مسلم آزمایش و امتحان است پی ببرند.

بنابراین، این سؤال مطرح است که حقیقت اجرای آزمایش بندگان چیست؟ آیا عده‌ی خاصی از افراد در برخورد با ابتلا قرار دارند؟

در حقیقت علت نرسیدن ما به یک سری اطلاعات دلخواه و حتی کامل، بررسی نکردن آن موضوع به صورت بنیادی است. در ابتدای جمع‌آوری اطلاعات ما باید به معنای لغوی واژه و حتی واژه‌هایی که در قرابت معنایی با آن هستند دقت کنیم؛ حتی به این نکته توجه کنیم که هر موضوعی که در زندگی انسان برای خودش جایی باز کرده، علت و عوامل به وجود آورنده‌ای دارد. همان‌طور که خالق هستی بدون هدف دست به اقدامی نمی‌زند، ما هم نباید به راحتی از کنار مسائل رد شویم، بدانیم خداوند با قرار دادن ما در وقایع توقعاتی از ما دارد و با رکود، مخالف است؛ پس برای رسیدن به خاتمه‌ی مسیر؛ یعنی عذاب و پاداش، خودمان باید تلاش کنیم.

اما فراموش نکنیم که در این میان ابزار و وسایلی هم برای یادآوری و یاری ما قرار داده شد که گستره‌ی بزرگی را شامل می‌شود و آن هر رخداد و وسیله‌ای است که در ارتباط تنگاتنگ با ما قرار دارد. انبیا که از هر لحاظ با ما شباهت دارند، مثل ما می‌خورند، زندگی می‌کنند و احساس دارند. جهاد که شاید در آن باز کشتی وجود نداشته باشد و با پیوستن به آن باید از تمام علایق جدا شد.

ابزار و وسایل نقش مؤثری در زندگی انسان دارند. انسان را از رکود خارج می‌سازند و او را متوجه کمبودهایی می‌سازند که به راحتی و بدون متوسل شدن به دیگران و با استفاده از ذهن و امکانات محدود خود می‌تواند بر آن فائق آید. بزرگ‌ترین نتیجه‌ای که به خصوص با واقع شدن در ناخوشی‌ها برای انسان حاصل می‌شود؛ و تکامل استعدادهای اوست. رسیدن بر قرب و درجات بالا نهایت آرزوی هر مؤمنی است، زدودن گناهی که در غفلت انجام داده و از انجامش و پشیمان است.

مقدمه

به راستی بخش اعظمی از مشغولیت‌های ذهنی اکثریت انسان‌ها مربوط به مشکلاتی است که در طول زندگی‌شان با دست و پنجه نرم کردن با آنها؛ فرصت‌ها را می‌بازند. مسلماً به این‌گونه ذهنیت‌ها، ایراداتی وارد است از جمله اینکه: چرا فکر می‌کنند که آنها تنها کسانی هستند که با این نوع از مشکلات روبرو هستند؟ یا اینکه قرار نیست برای این مشکلات پایانی باشد؟ یا اینکه باید در محدوده‌ی آن مشکل به وجود آمده بمانند؟

زندگی با تمام اسرار پیچیده و مبهم خود در حال بیان مطالبی است که جز با فرورفتن در عمق آن و کنکاش در آن به جایی راه نمی‌یابیم. مگر می‌شود که عده‌ای از بندگان خداوند قادر حکیم؛ بدون دغدغه به تمامی آلام خود دست پیدا کنند و جمعی بیهوده در این دنیا فرصت‌ها را از دست بدهند؛ سرانجام هم او به دلخواه عده‌ای را ثواب دهد و عده‌ای را عقاب کند. مسلم است که او بسان معلمی است که با تمام علوم می‌داند که در اختیار شاگردانش می‌گذارد، هدفی دارد و آن اینکه در پایان با امتحان از شاگردانش عمل او را تبدیل به عکس‌العمل کند.

رکود در زندگی بندگان مساوی نیستی و عذاب است و تلاش برای رسیدن به هدفی بالاتر که همانا قرب الهی است، ثواب و پاداش را به همراه دارد.

کتاب‌ها و تحقیقات و مجلات زیادی سعی بر این داشته‌اند که پاسخگوی گوشه‌ای از این مطالب و موضوعات باشند و در محدوده‌ی خود موفق بوده‌اند و ما هم در طی این کتاب سعی بر این داریم که طی چهار

بخش در محدوده‌ی توان خود مطالب را به صورت جامع‌تر بررسی کنیم و از پراکندگی خودداری کنیم: در بخش اول به معرفی موضوع پرداخته شده و در بخش دوم که در حقیقت آغاز راه اصلی است، ابتلا را از لغوی بررسی و به بیان چند مورد از مفردات پرداخته‌ایم البته و به دنبال آن فلسفه‌ی ابتلای بندگان با دلایل متفاوت را هم بررسی کرده‌ایم.

بخش سوم شامل موضوعاتی می‌شود که به عنوان شیوه ابتلا در طول تاریخ اسلام معرفی شده‌اند و بالاخره بخش چهارم به بحث در مورد آثاری که بعد از نزول بلا بر جای می‌ماند پرداخته و در پایان، نتیجه و فهرست منابع قرار می‌گیرد.